09/10/2019

«Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες της Εθνικής μας αυτοκτονίας”

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Στις μεγάλες ευθύνες των εκάστοτε κυβερνήσεων αλλά και της ίδιας της Εκκλησίας για την «ωρολογιακή βόμβα» που βρίσκεται στα θεμέλια της χώρας και ονομάζεται δημογραφικό πρόβλημα αναφέρθηκε στην ομιλία του στην ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος ο μητροπολίτης Ν. Ιωνίας και Φιλαδελφείας κ. Γαβριήλ. Η ομιλία του μητροπολίτη κ. Γαβριήλ ενώπιων σχεδόν 80 μητροπολιτών περιείχε γενναίες δόσεις αυτοκριτικής για τις ευθύνες της Εκκλησίας αλλά και της Πολιτείας. «Το δημογραφικό πρόβλημα», τόνισε «οδεύει προς μη αναστρέψιμη πορεία και καθίσταται ως το μεγαλύτερο πρόβλημα της σύγχρονης Ελλάδος, αφού απειλεί όχι μόνο την εθνική μας ανεξαρτησία και την εδαφική μας ακεραιότητα, αλλά και το ίδιο το μέλλον του έθνους μας».

«Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες της εθνικής μας αυτοκτονίας και πρέπει να αναλάβουμε μέτρα ώστε να ανακοπεί η συνεχιζόμενη δημογραφική παρακμή του έθνους μας» τόνισε.

Ο σεβασμιώτατος μίλησε για μία κρίση κυρίως πνευματική και ηθική, κρίση αξιών και ιδανικών, κρίση θεσμών, αλλά κυρίως κρίση ελπίδος και οραμάτων. «Δεν ωφελεί να κρυβόμαστε άλλο. Η πνευματική μας παρακμή αποτέλεσε και αποτελεί την κύρια και βασική αιτία για την σημερινή κατάσταση πού βιώνουμε ως λαός, ως έθνος, ως πρόσωπα, αλλά και ως Εκκλησία. Η απουσία οράματος είναι δυστυχώς το κύριο χαρακτηριστικό της σημερινής Ελλάδος. Δίχως όραμα δεν υφίσταται βούληση. Δίχως βούληση δεν υφίσταται αποφασιστικότητα, δεν υφίσταται τόλμη και έμπνευση» πρόσθεσε.

Ο κ. Γαβριήλ αναφέρθηκε στο πρόβλημα του σχεδιασμού με βάση πάντοτε το «σήμερα» και χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι προκλήσεις του μέλλοντος. «Η ατολμία και ο στρουθοκαμηλισμός οδήγησαν την Ελλάδα στη σημερινή δυσχερή θέση» σημείωσε. «Σχεδόν 27 έτη πέρασαν από τη στιγμή πού η Διακομματική Επιτροπή της Βουλής (1993) επικεντρώθηκε στο δημογραφικό πρόβλημα της χώρας και διατύπωσε προτάσεις για την αντιμετώπισή του και ουδεμία από τις προτάσεις αυτές υλοποιήθηκε» επισήμανε..

Ο μητροπολίτης Ν. Ιωνίας και Φιλαδελφείας αναφέρθηκε στα αναλυτικά στατιστικά στοιχεία της χώρας μας που καταδεικνύουν πως οι θάνατοι πλέον έχουν ξεπεράσει τις γεννήσεις. Από το 2010 ο πληθυσμός της Ελλάδας συνεχώς μειώνεται. «Την εντολή του Κυρίου μας: «αυξάνεσθε και πληθύνεσθε» την παρακούσαμε και την μετατρέψαμε σε «μειώνεσθε και συρρικνώνεσθε». «Εάν η υπάρχουσα κατάσταση δεν ανατραπεί», είπε, «πολλές απαισιόδοξες φωνές μιλούν για αφανισμό του έθνους μας».

Ο κ. Γαβριήλ ανέφερε ότι τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην Ευρώπη ο πληθυσμός γηράσκει και αυτό οφείλεται σε πολλούς παράγοντες αλλά κυρίως στην κρίση της οικογένειας, στην κρίση του μυστηρίου του γάμου, στην οικονομική κρίση, στην αλλαγή του ρόλου των συζύγων, στις αμβλώσεις, στην πίεση για περισσότερη δουλειά, στον ατομικισμό και την ευθυνοφοβία, στην αύξηση των τροχαίων και του προβλήματος των ναρκωτικών, στην έλλειψη δομών υποστήριξης των νέων μητέρων, στην έλλειψη στρατηγικής κ.ά.

Το μεταναστευτικό συνιστά πρόκληση, υπογράμμισε ο σεβασμιώτατος, αφού με την έλλειψη γεννήσεων και την έλευση μεταναστών αλλάζει η δημογραφική δομή του πληθυσμού. «Όλοι μας γνωρίζουμε ότι ένα έθνος πού δεν είναι σε θέση να ανανεώνει τον πληθυσμό του είναι καταδικασμένο να εξαφανισθεί».

Σύμφωνα με τον σεβασμιώτατο οι επιδοματικές πολιτικές των εκάστοτε κυβερνήσεων για να ενισχύσουν τις τρίτεκνες οικογένειες δεν είχαν αποτέλεσμα ουσιαστικό.

Ο ρόλος της Εκκλησίας

Σχετικά με την Εκκλησία της Ελλάδος ο κ. Γαβριήλ υπογράμμισε πως «στο μείζον αυτό διαχρονικό εθνικό ζήτημα που αφορά την ελληνική κοινωνία μας, η Εκκλησία

της Ελλάδος έχει να διαδραματίσει έναν σπουδαιότατο, αλλά και συνάμα καθοριστικό ρόλο. Η ιστορία μάς έχει διδάξει, ότι σε κάθε εθνική δοκιμασία, σε κάθε δυσκολία και πρόβλημα, ἡ Εκκλησία στάθηκε πάντοτε δίπλα στους αγώνες του Έθνους μας».

«Η πατρίδα μας», τόνισε, «καλείται πλέον να συμμετάσχει σε έναν ακήρυκτο δημογραφικό πόλεμο και όπως σε κάθε πόλεμο καλούνται σε συστράτευση όλες οι δυνάμεις της χώρας, έτσι και η Εκκλησία καλείται να συστρατευθεί και σε αυτή την δύσκολη μάχη, όχι βεβαίως με όπλα και άρματα, αλλά με ενεργή συμμετοχή, με ρηξικέλευθες πρωτοβουλίες και ουσιαστικές προτάσεις».

Ο μητροπολίτης Ν. Ιωνίας αναφέρθηκε στις πρωτοβουλίες που ήδη έχει πάρει η Εκκλησία στο παρελθόν όπως το επίδομα του 3ου παιδιού στη Θράκη τα τελευταία 20 χρόνια με την «εμπνευσμένη», όπως χαρακτηριστικά τόνισε, πρωτοβουλία του μακαριστού Αρχιεπισκόπου κυρού Χριστοδούλου. «Όταν το πρόγραμμα ξεκίνησε, οι πριμοδοτούμενες οικογένειες ήταν μόλις 250. Το 2005 έφθασαν τις 900, ενώ σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, το πρόγραμμα σήμερα ενισχύει πάνω από 780 οικογένειες με την καθοριστική οικονομική συμβολή κάποτε της Τράπεζας Πειραιώς και, πλέον, του Ιδρύματος «Σταύρος Νιάρχος». Το ποσό πού απαιτείται για την κάλυψη του προγράμματος καλύπτεται από την ΕΚΥΟ (Οικονομική Υπηρεσία της Εκκλησίας της Ελλάδος). Πιο συγκεκριμένα, από το 1999, όταν και το πρόγραμμα ξεκίνησε, έως και σήμερα, η Εκκλησία της Ελλάδος έχει δαπανήσει ἤ καλύτερα επενδύσει στο πρόγραμμα αυτό το ποσό των 14.700.937,32€».

Ο Μητροπολίτης Ν. Ιωνίας αναφέρθηκε και στις άλλες πρωτοβουλίες της Εκκλησίας όπως τη δημιουργία παιδικών σταθμών των Μητροπόλεων, τη δημιουργία Σχολών Γονέων και Κέντρων Συμπαράστασης Οικογένειας, τη συνεργασία της Εκκλησίας με τον Μη Κερδοσκοπικό Οργανισμό «Hope Genesis», που ασχολείται με το θέμα της υπογεννητικότητος στην Ελλάδα κ.ά.

«Το φαινόμενο της υπογεννητικότητος αποτελεί για την Εκκλησία μας όχι απλά μόνο μία τεράστια πρόκληση για να ξαναβρεί τον χαμένο δίαυλο επικοινωνίας και διαλόγου με την ελληνική κοινωνία, αλλά και μία εξαιρετικά μεγάλη ευκαιρία για να ακουσθεί ο Ευαγγελικός Λόγος Της σε μία γενιά, που, όπως φαίνεται, έχει χάσει τον σωτηριολογικό της προσανατολισμό, την διάθεση για πνευματική ευτυχία και ολοκλήρωση» είπε χαρακτηριστικά ο σεβασμιώτατος.

Μείζον πρόβλημα συνιστά κατά τον μητροπολίτη Ν. Ιωνίας και Φιλαδελφείας και η κατάσταση της νέας γενιάς που «μολονότι είναι ευφυέστερη, δείχνει να πλέει σε φουρτουνιασμένο πέλαγος δίχως πυξίδα, δίχως όραμα και ιδέες. Δείχνει, μάλλον, να έχει απωλέσει κάθε ίχνος ενδιαφέροντος, αγγίζοντας τα όρια της απάθειας. Βεβαίως, όταν ομιλούμε για απάθεια εννοούμε είτε παραίτηση και αδιαφορία, είτε άρνηση και αποστροφή από τα κοινωνικά, πολιτικά, θρησκευτικά και κάθε είδους δρώμενα» τόνισε.

«Παρατηρούμε καθημερινά δίπλα μας σκηνές από ανθρώπους, κυρίως νέους, οι οποίοι δίνουν την εντύπωση πώς είναι κυριολεκτικά «χαμένοι», ή αλλιώς, όπως θα λέγαμε απλά, στον «κόσμο τους». Αυτή ἡ καθημερινή μας εξάρτηση από τις οθόνες των «έξυπνων» συσκευών μας (smartphones) έχει παίξει καθοριστικό ρόλο στο φαινόμενο της υπογεννητικότητος που μαστίζει τη χώρα μας» επισήμανε ο κ. Γαβριήλ.

«Στο παρελθόν οι άνθρωποι αφιέρωναν χρόνο σε συναντήσεις, σε συζητήσεις, σε προσωπική επικοινωνία. Άκουγαν, παρατηρούσαν, πρόσεχαν και έδιναν σημασία στα λόγια, στις σκέψεις και στις κινήσεις του άλλου, κατανοούσαν. Σήμερα, με τη δημιουργία της εικονικής πραγματικότητος που έφεραν στο προσκήνιο τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media) κανείς δεν γνωρίζει κανέναν, κανείς δεν ακούει κανέναν, κανείς δεν προσέχει κανέναν. Έπαψαν οι άνθρωποι να νοιάζονται ο ένας για τον άλλον» πρόσθεσε.

«Αντικαταστάθηκε ο συναισθηματικός κόσμος του ανθρώπου με αυτοκόλλητα, εικόνες, χεράκια και καρδούλες. Πώς είναι δυνατόν να καταλάβει ό άλλος αν είμαι καλά ή όχι μέσα από σύμβολα; Και αν ακόμη μπει στην διαδικασία κάποιος να γράψει τι αισθάνεται εκεί ξεκινά μία άλλη ιστορία... Το είδε; Δεν το είδε; Δεν απάντησε. Γιατί δεν απάντησε; Θα απαντήσει; Πότε θα απαντήσει; Μία κατάσταση αγχωτική πού αντί να λύνει το πρόβλημά το μεγεθύνει. Λυπούμαι, αλλά έχω την εντύπωση ότι λησμόνησαν πια οι άνθρωποι να αγαπούν. Το πρόβλημα ξεκινάει από εδώ» είπε ο σεβασμιώτατος.

Ο κ. Γαβριήλ αναφέρθηκε και στην αποξένωση των παιδιών με την ευθύνη των γονιών τους. «Η εύκολη πρόσβαση στο διαδίκτυο σε παιδιά μικρής ηλικίας σηματοδοτεί την εξερεύνηση ή και ανακάλυψη ενός κόσμου, ακόμη και ηθικά ανεπίτρεπτου ήδη από πολύ νωρίς. Σε αυτό, σημαντικό ρόλο έχει παίξει η απώλεια ελέγχου από την πλευρά των γονέων, αφού με τη διάθεση ενός τάμπλετ στα χέρια του μικρού παιδιού, ἡ ζωή τους γίνεται πιο ήσυχη, πιο ανέμελη και δίχως ευθύνες. Έτσι από μικρή κιόλας ηλικία τα παιδιά γνωρίζουν σχεδόν τα πάντα. Αυτός όμως ο χορτασμός και η υπερπλήρωση της γνώσεως των πάντων από μικρή ηλικία, κυρίως σε ζητήματα σεξουαλικής αγωγής, μεταμορφώνουν τον άνθρωπο μελλοντικά σε ένα απαθές όν, βυθίζοντας τον εαυτό του σε μία μοναξιά και έναν αυτοερωτισμό που δημιουργεί πνευματικά και ψυχικά προβλήματα. Ακόμη και τα ανδρόγυνα, πού συστηματικά και εκ προγράμματος αποφεύγουν την τεκνογονία, προτιμούν να καταφεύγουν σε ατομικές ηδονικές απολαύσεις», τόνισε.

Κατά τον μητροπολίτη κ. Γαβριήλ οι ρίζες του προβλήματος της υπογεννητικότητος είναι βαθύτερες και έχουν να κάνουν με την έλλειψη πνευματικότητος ή και πνευματικής ασθένειας στον κόσμο. «Και εδώ είναι η μεγάλη ευθύνη της Εκκλησίας» σημείωσε.

«Δυστυχώς σήμερα, και οι συνέπειες είναι εμφανείς, χάσαμε την επαφή μας με τον

κόσμο, γι’ αυτό και ο κόσμος, ειδικά οι νέοι, δεν ασχολούνται με εμάς, όσο θα επιθυμούσαμε. Δεν μας γνωρίζουν, διότι δεν ομιλούμε πλέον την γλώσσα τους. Κατηγορηθήκαμε πολλές φορές, όχι πάντα αδίκως, για εκκοσμίκευση, η οποία συνιστά νοθεία της αυθεντικότητος και δεν δώσαμε πάντοτε το καλό παράδειγμα, όχι βεβαίως υποκριτικά, αλλά σαν ελεύθερη και συνειδητή επιλογή ενός τρόπου ζωής» είπε ο κ. Γαβριήλ. «Παρατηρούσαμε», ανέφερε, «την πνευματική κατάρρευση της κοινωνίας μας και δεν προβήκαμε αποτελεσματικά στις απαιτούμενες αντιδράσεις. Τρομάξαμε τον κόσμο με τα «όχι» και τα «μη» καθώς και με τον «τιμωρητικό» μας λόγο απέναντι στις προγαμιαίες σχέσεις και δεν ομιλήσαμε με αγάπη για την διδασκαλία της Εκκλησίας μας. Ο κηρυκτικός μας λόγος παρουσίασε σημάδια εγκαταλείψεως της Θεολογίας και της Πατερικής διδασκαλίας και απώλεσε την επαφή με την πραγματικότητα καθώς και τον ουσιαστικό διάλογο με τις πνευματικές αναζητήσεις του συγχρόνου ανθρώπου. Δεν είχαμε σαφή και ξεκάθαρο λόγο που να ακολουθεί μία κοινή θεολογική γραμμή. Αναφερθήκαμε πολλές φορές για τα κανονικά μας δικαιώματα, όχι όμως και για τις κανονικές μας ευθύνες» υπογράμμισε ο σεβασμιώτατος.

«Η ευθύνη της Εκκλησίας μας για την σημερινή κοινωνική κατάσταση πού βαραίνει την πατρίδα μας είναι εξίσου σημαντική. Το ερώτημα όμως πού τίθεται είναι τί μπορούμε να κάνουμε από δω και στο εξής και ποιές ουσιαστικές προτάσεις έχουμε να προτείνουμε, ώστε να κάνουμε την κοινωνία μας καλύτερη και το δημογραφικό μέλλον της πατρίδος μας ασφαλέστερο, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην ενδυνάμωση του ιερού θεσμού της οικογενείας» επισήμανε ο κ. Γαβριήλ.

Ο σεβασμιώτατος πρότεινε μία σειρά σημαντικών πρωτοβουλιών που μπορεί να αναλάβει η Εκκλησία για την αντιμετώπιση του προβλήματος (συνέδρια, επικοινωνιακή ενημερωτική εκστρατεία, χάραξη κοινής στρατηγικής κράτους – Εκκλησίας – τοπικής αυτοδιοίκησης, ποιμαντική δράση, ενημέρωση κληρικών, ίδρυση κέντρων Γάμου και οικογένειας, οικονομική ενίσχυση από τις μητροπόλεις των πολύτεκνων οικογενειών) και πολλές άλλες προτάσεις και πρωτοβουλίες.

«Οφείλουμε, ως Εκκλησία, να προσεγγίσουμε τον κόσμο… οφείλουμε να ανοιχθούμε στον κόσμο και να συνδιαλεχθούμε με τον κόσμο. Έχουμε χρέος όχι μόνο να διδάξουμε τα θεία και σωτήρια διδάγματα του Ευαγγελίου, αλλά και την ελευθερία πού πηγάζει από το σώμα της Εκκλησίας. Δίχως υποκρισία. Πρώτα όμως, οφείλουμε να τον εμπνεύσουμε και για να τον εμπνεύσουμε πρέπει να ομιλήσουμε στη γλώσσα του. Να κατανοήσουμε τον ταραγμένο εσωτερικό του κόσμο και να τον θεραπεύσουμε» τόνισε.

«Το φαινόμενο της υπογεννητικότητος αποτελεί πράγματι ένα μείζον εθνικό πρόβλημα και μία τεράστια εθνική απειλή. Αποτελεί όμως και για την Εκκλησία μία εξίσου τεράστια πρόκληση που απαιτεί άμεσες και αποφασιστικές κινήσεις και

δράσεις. Δεν υπάρχουν πλέον περιθώρια άλλου χαμένου χρόνου. Δεν υπάρχει πλέον χρόνος για εγωισμούς και μισαλλοδοξίες, αλλά να βάλουμε πάνω από όλα το εθνικό όφελος, το καλό του τόπου μας για ένα ασφαλές και αξιοπρεπές μέλλον για τα παιδιά μας» κατέληξε ο μητροπολίτης Ν. Ιωνίας και Φιλαδελφείας.

Φωτογραφία: Χρήστος Μπόνης